

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Francisci Toleti S. R. E. Cardinalis Summa Casuum
Conscientiæ, Sive De Instructione Sacerdotum Lib. VII**

**Toledo, Francisco de
Coloniæ Agrippinæ**

70. De filiabus acediæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40916

sus, sed sistit solum in parte sensitiua, aut in ratione imperfecta: suboriuntur enim aliquando quidam motus, & tristitiæ internæ, quibus homo plenum non adhibet consensum; tunc in his non est mortale, sed ad summum veniale peccatum.

Altero modo, quando, etsi ratio consentit, tamen materia est leuis: tunc autem dicitur materia leuis, quando homo non verè tristatur de bono spirituali secundum se, sed de eo, ratione alicuius circumstantiæ loci & temporis; vt, qui contristatur de ieiunio, quia tali die obseruandum est: qui tristatur de concione, quæ tali tempore fit; tamen absolute non contristatur de his, quasi nolens esse concionem, esse ieiunium, & alia huiusmodi: frequenter in his est tantum veniale. Quando verò acedia est de ipso bono spirituali absolute, & ex rationis consensu, tunc est mortale. Solet etiam acedia esse peccatum, ratione effectuum suorum: sed iam hoc potius ad filias ipsius, de quibus modo agendum est.

De filiabus Acediæ.

CAPVT LXX.

SEx sunt filiæ acediæ, desperatio, pusillanimitas, torpor, malitia, rancor, mentis euagatio.

Desperatio quidem est, qua homo diffidit se finem consequuturum supremum: hæc autem facillè oritur ex acedia, qua homo velut à se respicit talem finem. Est autem desperatio peccatum mortale graue, cum ex consensu rationis pleno fit: quando verò solum est quidam motus imperfectus, veniale est.

Pusillanimitas est, qua homo non audet diuina cõsilia, quæ perfectionis sunt, exequi: & hæc veniale est ex se.

Torpor verò est, quo negligit homo se, & omittit facere, quæ ex præcepto tenentur: & hic mortale est.

Malitia autem est, qua homo odio habet ipsa bona spiritualia in se, quia vellet ea non esse; aut, qua etiam pœnitet hominem benè fecisse, & impleuisse, quæ tenebatur facere; aut contemnit Dei beneficium, desiderando, non fuisse natum, & cognouisse Christum, dolendo, &c. Et hæc est mortale.

Rancor est, quo homines, qui inducunt ad spiritualia, vt religiosi, concionatores, & alij huiusmodi, sunt ei fastidio, &

cos auerfatur : & hic est veniale, nisi coniungatur cum odio, quo eis malum notabile deliberatè desiderat.

Euagatio mentis, est defectus intentionis, quæ rebus spiritualibus exequendis & exercendis est adhibenda : & hæc ex se veniale est, nisi cum exigitur ex præcepto aliquo talis attentio; vt, in recitandis horis Canonicis, quando homo obligatur recitare, & in audiendo sacrum diebus festis: in his enim rebus euagatio mentis esset mortalis, si notabilis esset, & culpabiliter, seu ex negligentia haberetur.

Sed de his satis diximus in instructione.

Solutio gen. Paderb.

Finis tractatus septem peccatorum mortaliū. Laus Deo,
Gloriosæq; eius Genetrici.

